

Nursing Research Newsletter

ฝ่ายบริการพยาบาล โรงพยาบาลสงขลานครินทร์

ฉบับที่ 3/62 เดือนธันวาคม ปี 2561

เปรียบเทียบผลิตภัณฑ์ปกป้องผิวหนังที่มีส่วนผสมของปิโตรลาตัมกับผลิตภัณฑ์ปกป้องผิวหนังที่มีส่วนผสมของซิงค์ออกไซด์ต่ออุบัติการณ์และระดับความรุนแรงของการเกิดแผลผื่นแดงระยะแรก ในผู้ป่วยที่มีภาวะของเสียคั่งขึ้นสมองจากตับเสื่อมที่ไม่สามารถควบคุมการขับถ่ายได้

Comparison of Petroleum-Based Skin-Protection Product and Zinc Oxide-Based Skin-Protection Product on Incidence and the Level of Severity of Early Incontinence Associated Dermatitis in Hepatic Encephalopathy Patients with Incontinence

จันจิรา จินาพร

สุธิสา เต็มทับ

กิตติกร นิลมานัต

บทคัดย่อ ผู้ป่วยที่มีภาวะของเสียคั่งขึ้นสมองจากตับเสื่อมหน้าที่ที่ไม่สามารถควบคุมการขับถ่ายได้ มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดแผลผื่นแดงจากการควบคุมการขับถ่ายไม่ได้ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง วัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบผลิตภัณฑ์ปกป้องผิวหนังที่มีส่วนผสมของปิโตรลาตัมกับผลิตภัณฑ์ปกป้องผิวหนังที่มีส่วนผสมของซิงค์ออกไซด์ต่ออุบัติการณ์และระดับความรุนแรงของการเกิดแผลผื่นแดงระยะแรก ในผู้ป่วยที่มีภาวะของเสียคั่งขึ้นสมองจากตับเสื่อมที่ไม่สามารถควบคุมการขับถ่ายได้ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ป่วยที่มีภาวะของเสียคั่งขึ้นสมองจากตับเสื่อมที่ไม่สามารถควบคุมการขับถ่ายได้ที่หอผู้ป่วยอายุรกรรม โรงพยาบาลระดับตติยภูมิแห่งหนึ่งในภาคใต้ จำนวน 28 ราย โดยจะถูกสุ่มเข้ากลุ่มเปรียบเทียบและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 14 ราย ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มเปรียบเทียบใช้ผลิตภัณฑ์ปกป้องผิวหนังที่มีส่วนผสมของปิโตรลาตัม และกลุ่มทดลองใช้ผลิตภัณฑ์ปกป้องผิวหนังที่มีส่วนผสมของซิงค์ออกไซด์ทาเคลือบผิวหนัง เก็บข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วย แบบบันทึกข้อมูลทางคลินิก แบบประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดแผลกดทับของบราเดน และแบบประเมินแผลผื่นแดงจากการควบคุมการขับถ่ายไม่ได้โดยใช้แบบประเมิน Incontinence Associated Dermatitis Intervention Tool: IADIT เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน และแบบประเมิน IADIT ผ่านการทดสอบความเที่ยงโดยการหาความเท่าเทียมกันของการสังเกตได้ค่าความสอดคล้องของค่าคะแนนในการวัดซ้ำเท่ากับ 1 ทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยสถิติ Chi-square และ Mann-Whitney U-test

ผลการศึกษา พบว่าอุบัติการณ์และระดับความรุนแรงของแผลผื่นแดงระยะแรก ในกลุ่มเปรียบเทียบสูงกว่ากลุ่มทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$ และ $p\text{-value} < 0.001$ ตามลำดับ) สรุปการใช้ผลิตภัณฑ์ปกป้องผิวหนังที่มีส่วนผสมของซิงค์ออกไซด์ทาเคลือบผิวหนังในผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดแผลผื่นแดงจากการควบคุมการขับถ่ายไม่ได้ สามารถลดอุบัติการณ์และระดับความรุนแรงของแผลผื่นแดงระยะแรกได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 5 ชุด ดังนี้ ชุดที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลบุคคล ชุดที่ 2 แบบบันทึกข้อมูลทางคลินิก ชุดที่ 3 แบบประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดแผลกดทับของบราเดน (Braden Scale) ชุดที่ 4 แบบประเมินแผลผื่นแดงจากการควบคุมการขับถ่ายไม่ได้โดยใช้แบบประเมิน IADIT ของ Junkin ชุดที่ 5 แบบประเมินตำแหน่งที่เกิดแผลผื่นแดง

ประชากร คือ ผู้ป่วยที่มีภาวะของเสียคั่งขึ้นสมองจากตับเสื่อมที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลระดับตติยภูมิแห่งหนึ่งในภาคใต้ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยที่มีภาวะของเสียคั่งขึ้นสมองจากตับเสื่อมที่ไม่สามารถควบคุมการขับถ่ายได้ที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยอายุรกรรม โรงพยาบาลระดับตติยภูมิแห่งหนึ่งในภาคใต้ ระหว่างเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2559 - เดือนตุลาคม พ.ศ. 2560 และมีคุณสมบัติตามเกณฑ์การคัดเลือก และคัดออก กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 28 ราย แบ่งเป็นกลุ่ม เปรียบเทียบและกลุ่มทดลองกลุ่มละ 14 ราย

การวิเคราะห์ข้อมูล 1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยใช้สถิติพรรณนา การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด 2) วิเคราะห์ข้อมูลตัวแปรของการวิจัยโดยใช้สถิติอ้างอิง จากการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น ของการใช้สถิติพบว่า การแจกแจงของข้อมูลไม่เป็นปกติ ผู้วิจัยจึงเปรียบเทียบอุบัติการณ์การเกิดแผลผื่นแดงระยะแรกด้วยสถิติการทดสอบ Chi-square และระดับความรุนแรงของการเกิดแผลผื่นแดง ระยะแรกด้วยสถิติ Mann-Whitney U-test

สรุปผลการวิจัย การใช้ผลิตภัณฑ์ปกป้องผิวหนังที่มีส่วนผสมของซิงค์ออกไซด์ทาเคลือบผิวหนังร่วมกับโปรแกรมการดูแลผิวหนังตามมาตรฐานในผู้ป่วยที่มีภาวะของเสียคั่งขึ้นสมองจากตับเสื่อมหน้าทีที่ไม่สามารถควบคุมการขับถ่ายได้สามารถลดอุบัติการณ์และระดับความรุนแรงของแผลผื่นแดงระยะแรกได้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์ สามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในกลุ่มผู้ป่วยที่มีปัญหาถ่ายเหลวตลอดเวลา เช่น ผู้ป่วยติดเชื้อระบบทางเดินอาหาร ผู้ป่วยติดเชื้อคลอสไทรเดียมฟิซายล์ (clostridium difficile) และผู้ป่วยที่มีปัจจัยเสี่ยงสูงต่อการเกิดแผลผื่นแดงจากการควบคุมการขับถ่ายไม่ได้ เป็นต้น

จันจิรา จินาพร, สุธิสา เต็มทับ และกิตติกร นิลมานัต. 2561. เปรียบเทียบผลิตภัณฑ์ปกป้องผิวหนังที่มีส่วนผสมของปิโตรลาตัมกับผลิตภัณฑ์ปกป้องผิวหนังที่มีส่วนผสมของซิงค์ออกไซด์ต่ออุบัติการณ์และระดับความรุนแรงของการเกิดแผลผื่นแดงระยะแรกในผู้ป่วยที่มีภาวะของเสียคั่งขึ้นสมองจากตับเสื่อมที่ไม่สามารถควบคุมการขับถ่ายได้. วารสารพยาบาลสาธารณสุข ปีที่ 32(2):59-79.